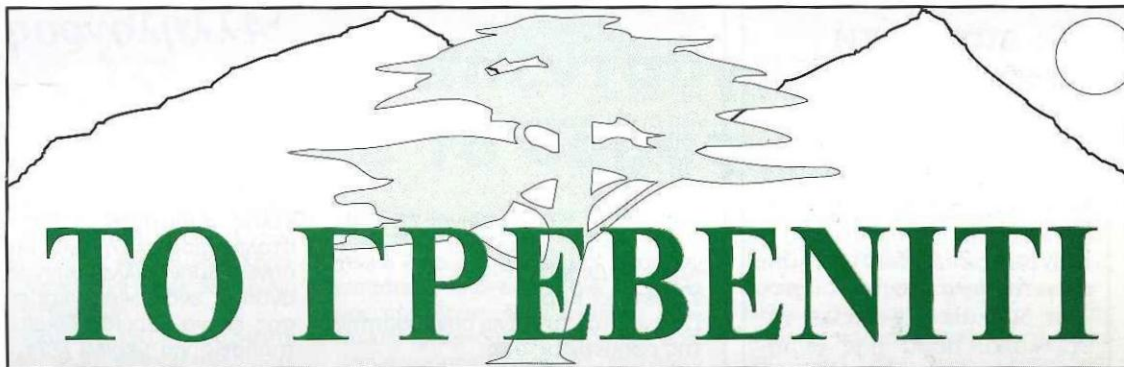
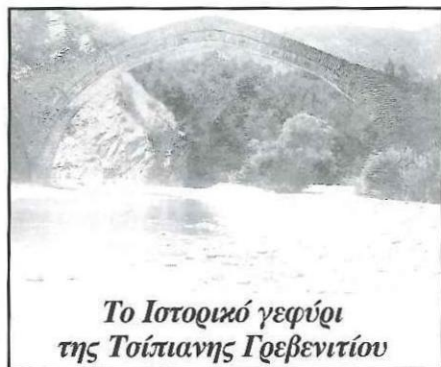
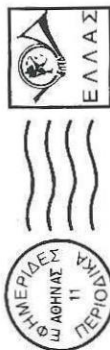

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ - Έτος 8ο - Αρ. Φύλλου 32 ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001

ΚΑΖΑΜΙΑΣ ΤΟΥ 2002

από την Σύνταξη

Όλοι μιλούν για τα μελλούμενα... γραμμές 090..., αστρολόγοι, μελλοντολόγοι, όλοι προφήτες... Είπαμε κι εμείς φέτος να κάνουμε κάποιες προβλέψεις για την καινούργια χρονιά. Τα όνειρα και τα... οράματα δεν κοστίζουν. Άντε, αμίν κι αλήθεια να βγούνε (ή να μη βγούνε...)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Πάει αυτός, πέρασε, μας έφερε το ΕΥΡΩ (το θέμα είναι πως θα το ευρώ το έρμιο...), καμάρι εμείς να δεις, που γίναμε ευρωπαίοι... Άντε να πείσεις το Μπαρμπα-Μήτσο περὶ της χρησιμότητάς του και της ευκολίας του, ιδίως όταν θα ταξιδεύει στη Νάπολι, στο Γκστααντ, ή στο Παρίσι... Κόβεται η πίτα του ΜΑΣ (λιανά κομμάτια...) και όλοι εύχονται δημιουργική χρονιά, συγχαίροντας για το ημερολόγιο.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Καλοκαιρία όλον το μήνα. Οι χωριανοί ξανακλαδεύουν και φυτεύουν νέα αμπελία στην Τσίπιανη της ποικιλίας ξυνόγλυκος Τσίπιανης σε όλα τα κοζιάκια, μέχρι Σαμαρούσα. Ο ΜΑΣ ανακοινώνει το πρόγραμμα του 2002. Θεατρικές παραστάσεις (3), μουσικές εκδηλώσεις (4) και μονοήμερη εκδρομή στο μοναστήρι του Μυστρά.

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ανακοινώνονται αυξήσεις στους συν/χους αγρότες, η σύνταξη ανεβαίνει στα 500 ΕΥΡΩ. Όλα τα παιδιά στο τριθέσιο σχολείο φορούν το "Μαρτίσιο". Το "ΜΑΛΑΜΕΙΟ ΝΟΣ/ΜΕΙΟ" λειτουργεί με παθολόγο, καρδιολόγο και τρεις νοσηλεύτες. Αγοράζεται Νοσοκομειακό αυτοκίνητο πλήρως εξοπλισμένο.

Μεγάλη επιτυχία στο χορό της Αδελφότητας, 700 άτομα στο κέντρο. Ο ΜΑΣ πραγματοποιεί έκτακτη μονοήμερη εκδρομή στο Ζάλογγο.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

"Απρίλη μου ξανθέ και Μάη μυρωδάτε..." Φυτεύονται σε όλο το μήκος της 41ης Ε.Ο. πικροδάφνες, σπάρτα και πυράκανθοι (μουρτζές, μωρέ...). Αξιοποιούνται τα δάση μας με το

ΙΟΥΝΙΟΣ

Η Αδελφότητα διοργανώνει τριήμερη εκδρομή με 3 πούλμαν, γύρω της Στερεάς και Πελοποννήσου. "ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ" βραβεύεται σε διεθνή παρουσίαση Τοπικών Εφημερίδων με 20.000. Ο Δήμαρχος εγκαινιάζει το νέο Τουριστικό με παρουσία του Γ.Γ. του ΕΟΤ και τον Γ.Γ. της Ε.Ο.Ο.Σ. Εγκαινιάζονται οι χώροι αναψυχής στη Λ. Καπετάνου.

Η άνοιξη θα 'ρθει, ξανά...

Ε.Π. Βόρειας Πίνδου. Η Διοίκηση του Ε.Π. εγκαθίσταται σε νεόδμητο διώροφο στη Ζουρίκα. Ανακοινώνεται το Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου σε Λαϊκή Συνέλευση. Καλντερίμια παντού, κλειστό κολυμβητήριο στη Ρέτσια, χωματερή στη Γρεσενέσια, ορεινό κάμπινγκ στην Καστανιά του Παπαστάθη. Επέκταση του Τουριστικού με 20 δωμάτια.

ΜΑΪΟΣ

Πρωτομαγιά, τα μισά Γιάννενα ανεβαίνουν στην Τσίπιανη και στο Γρεβενί. Ξεκινά τις δραστηριότητές του ο Ορειβατικός Σύλλογος Γρεβενιτίου με ανάβαση στην Ντιζιάσα και το Μαυροβούνι. Οργανώνονται οι ταβέρνες και τα ρεστωράν του χωριού για την θερινή περίοδο. Απόφαση για ενιαίο ψηφοδέλτιο στις Δημ. εκλογές. Ο ΜΑΣ διοργανώνει συναυλία με τον Γ. Μάγγα, τον Πετρολούκα Χαλκιά, και τον Μητροπάνο (βλάχος γαρ...) στο λαϊκό πρόγραμμα.

ΙΟΥΛΙΟΣ

Εκδηλώσεις πολιτισμού, κυρίως στο Γρεβενί. Ο ΜΑΣ νοικιάζει τα σπίτια Νασιώκα και Κουτρούμπα για το πανηγύρι. Θεατρική παράσταση με κλιμάκιο του Εθνικού στο έργο "ΜΑΝΑ ΚΟΥΡΑΓΙΟ". Ο Δασ. Συν/σμος συμπράττει με τις τοπικές βιοτεχνίες ξύλου. Θεμελιώνεται πρότυπο, υδροκίνητο εργοστάσιο ξύλου στις Καναβίστρες.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Χαμός! Το Γρεβενί γεμίζει κόσμο, που δεν χωρά πουθενά. Στη συνέλευση του ΜΑΣ ο κόσμος γεμίζει τις Ακακίες. Το πανηγύρι προσελκύει κόσμο απ' όλη την Ήπειρο. Το συγκρότημα του Καψάλη με τον Κιτσάκη ξεσηκώνουν τον κόσμο. Μονοήμερη πεζοπορική εκδρομή του ΜΑΣ στη Γκαμήλα, μονοήμερος ποδηλατικός γύρος του Βάρδα. Παράσταση του Κ.Θ.Β.Ε. στο Μεσχώρι με το έργο "Μαρία Πενταγιώτισσα".

• Συνέχεια στη σελ. 3

Ρεμβασμός το ... Δεκαπενταύγουστο ή «Έτσι σώθηκε το δάσος»!

Και φέτος το Δεκαπενταύγουστο βρεθήκαμε στο Γρεβενί. Λίγες μέρες πιο πριν ανοίξαμε τα κλειστά μας σπίτια, τα καθαρίσαμε, τα ασπρίσαμε, τα σιγουρίσαμε, τα ξαναστρώσαμε. Άνοιξαν τα παντζούρια διάπλατα στο φως. Έπαιξαν οι ακτίνες του ήλιου με τις κουρτίνες που τις χάιδευε το αεράκι. Ζεστάθηκε το σανιδένιο πάτωμα και απλώθηκε στο βήμα των ανθρώπων της πόλης που ανέβηκαν στο χωριό. Σκουπίστηκαν οι αυλές και «έδειξαν». Τα αγριολούλουδα, που μεγαλώνουν χωρίς τη δική μας φροντίδα, έμοιαζαν να μην πειράχτηκαν που τα παραμερίσαμε για να μπουέ, που καθαρίσαμε τα δρομάκια για να διαβούμε, υποτάσσοντας την άνθισή τους στην ύπαρξη του ανθρώπου στη δική μας άνθιση. Αρκεί που ήρθατε, είπαν!

Το ίδιο σφύριξε και η κληματαριά, με τον πρώτο καρπό να μεστώνει για τον Τρυγητή κι η κρανιά, που άρχισε να ...βρέχει κράνα. Οι λεφτοκαρυές κρατούν ακόμη τον όχτο στη θέση του μαζί με τις βατσινιές και τις βατομουριές, ενώ οι καρυδιές υψώνουν μεγαλόπρεπο κορμό και τα κλαδιά τους επιβάλλουν το βαρύ τους ίσκιο ασήκωτο. Αλήθεια είναι; δεν μπορείς να κοιμηθείς εκεί από κάτω. Αλλιώς είναι ο ίσκιος του πλάτανου. Ο πλάτανος είναι άλλου είδους δένδρο. Βασιλικό, αλλά όχι εξουσιαστικό. Δεσπόζει, αλλά δε συνθλίβει, δε σε βαραίνει. Το αντίθετο: σε ξεκουράζει, σε ανανεώνει, σου ξαναδίνει ζωή. Δεν κάνει καρπό, γι' αυτό και τις δυνάμεις του τις διοχετεύει όλες στα εύρωστα κλαδιά, που διακλαδίζονται από τον τεράστιο κορμό σε άλλα μικρότερα και σε πλατιά φύλλα σαν παλάμη. Μια ανοιχτή παλάμη δωρεάς, μια ανοιχτή δυνατή αγκαλιά να σε περιμένει. Η ευλογία στη μεγαλοπρέπειά της! Για την ξεκούραση του ανθρώπου, για το ξαναγέννημα της ψυχής μας. Θροίξει και της σου παίρνει όλη την έγνοια. Φυσάει και σκορπίζουν όλες οι μέριμνες που κουβάλησε το πολύπαθο μυαλούδάκι σου από την καθημερινότητα. Έχει στεγάσει τις αναζητήσεις σου και σου έχει δώσει το χώρο να σταθείς και τις επαναποθετήσεις...

• Συνέχεια στη σελ. 3

Διαβάστε:

- ✓ **Αλληλογραφία** σ. 2
- ✓ **Ιστορικά: Του τόπου μας** σ. 4
- ✓ **Δημώδης ποίηση** σ. 5
- ✓ **Ευεργέτες** σ. 6
- ✓ **Εν λευκώ: Συνελεύσεις** σ. 7
- ✓ **Δημοτικά Θέματα: Αμ, δε μας έστειλαν!**

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ...

Δεν αποφύγαμε ορισμένα λάθη στο προηγούμενο φύλλο (αυτά που τουλάχιστον εντοπίσαμε).

Στην σελ. 2: Ο Κώστας Χρήστου Δαλαγγέλης έγινε... Ξαφνικά δάσκαλος. "Δάσκαλε να'σαι καλά, πόσα μας θύμισες..." Τον μπερδέψαμε με τον Άγγελο Κ. Δαλαγγέλη. Στην σελ. 8: Ο Φάνης Χατζτάβαλος έγινε Φάνης Χατζζόβολος. Συγνώμη Φάνη.

Συνδρομή εφημερίδος "ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ" 10000 δρχ δια το έτος 2002 εις μνήμην αιμνήστων γονέων μου, Δημητρίου και Χαρίκλειας Δεληγιάννη. Καλά Χριστούγεννα. Πρωτοπρεσβύτερος Χριστόδουλος Δ. Δεληγιάννης

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Σας περιμένουμε.

Η διαφήμιση στο
"ΤΡΕΒΕΝΙΤΙ"

σας προβάλλει σε εκατοντάδες συμπατριώτες. Σας

γνωρίζουμε επαγγελματικά οι συγχωριανοί και οι φίλοι.

Καταχωρείστε λοιπόν στη δική σας εφημερίδα τον κύκλο των εργασιών σας. Γνωρίστε μας το επάγγελμα σας, τη διεύθυνση του.

"ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ"

τριμηνιαία τοπική εφημερίδα
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ
Γερανίου 41,
104 31 Αθήνα

ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ:

Γιώργος Δερμάνης
Ζυμπρακάκη 30 - 32
104 45 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 010-8319718,
Fax 010-4102376, 010-2405040
email: geodermanis@yahoo.gr

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Γιώργος Δερμάνης
Γιώργος Κέφαλος
Κατερίνα Κρούστη (Αδάμου)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Χρήστος Μήτσης

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Γιώργος Δερμάνης

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Φορέων και Δημοσίων
Οργανισμών 10.000 δρχ.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ:

Ανώνυμες επιστολές
κατά πάγια δημοσιογραφική
δεοντολογία,
ΔΕΝ δημοσιεύονται.

Αλληλογραφία

Αξιότιμο
Γεώργιο Δερμάνη
Δ/την εφημερίδος
"Το Γρεβενίτι"

Αθήναι 11-10-01

Κύριε Γ. Δερμάνη
Χαίρετε εν Κυρίω
Ως γνωστόν τυγχάνω συνδρομητής της εφημερίδος σας.
Μάλιστα έσπευσα εκ των πρώτων να σας εκφράσω συγχαρητήρια και ευχές με επιστολήν μου, που εδημοσιεύσατε εις το Φ. 30, διότι αγαπώ το Γρεβενίτι, πολύ σαν το χωριό μου, το άλλοτε κεφαλοχώρι και πρωτεύουσα του Ανατολικού Ζαγορίου. Στο Γρεβενίτι εφοίτησα στο τότε Σχολαρχείο και είχα συμμαθητάς και στενούς φίλους, όπως και τον Πύρρον Δερμάνη, ίσως συγγενή σας. Στο Ανατολικό Ζαγόρι υπηρέτησα επί 20 έτη Διδάσκαλος και εν συνεχεία εις την εθνικήν Αντίστασιν Ε.Ο.Ε.Α-ΕΔΕΣ-ΖΕΡΒΑ με εξαιρετικήν δράσιν. Είχα δε και από το Γρεβενίτι εξαιρετικούς συνεργάτες και συμπολεμιστάς. Εσάς, κ. Δερμάνη δεν σας εγνώρισα ούτε κατ' όνομα, ίσως λόγω μικράς ηλικίας σας ή απουσίας σας, ή...

Ούτε εδώ στην Αθήνα δε σας εγνώρισα τόσα χρόνια, που ήμουν στο Συμβούλιο της Ενώσεως Ζαγορισίων. Τώρα έμαθα το όνομα "Γ. Δερμάνης" χωρίς να είχα την τύχην να σας γνωρίσω και προσωπικώς. Εσείς είμαι σίγουρος ότι θα με γνωρίζετε. Δυστυχώς όμως δεν με εκτιμήσατε και κάτι το αντίθετο και απροσδόκητο συνέβη εξ υπαιτιότητός σας. Μήπως διαφορά πολιτικών φρονημάτων;

Όταν με επιστολή μου σας εξέφρασα τα συγχαρητήρια μου τις θερμές μου ευχές δια την εφημερίδα σας ενεγράφησαν συγχρόνως και συνδρομητής σας και συνεχίζω να

είμαι, πρόθυμος και δια συνεργασίας σχετικήν. Αργότερον σας έστειλα και δευτέραν επιστολήν, την οποία εδημοσιεύσατε εις το Φ.30, σελ.2 με τον τίτλον: "Ο κ. Δαλαγγέλης παρατηρεί..." Με την επιστολήν μου αυτήν και πάλιν σας συνεγάρην, αλλά συγχρόνως με αγάπην, ενδιαφέρον και ευγένειαν σας έκανα μερικές δικαίως παρατηρήσεις για μερικά λάθη σας και παραλείψεις σοβαρές, σας έδωσα μερικά χρήσιμα στοιχεία για συμπληρωματική δημοσίευση ακόμα και φιλικές συμβουλές μου με κάθε ευγένειαν δια το καλόν και ενημερωτικόν έργο της εφημερίδος μας **μεριμνώντας να αποκτήσετε καλούς συνεργάτες, καλούς πληροφοριοδότες κ.λ.π.**

Δυστυχώς σεις, κ. Δερμάνη, αντί ευχαριστιών, κάτωθεν της ιδικής μου επιστολής, εδημοσιεύσατε τις δικές σας παρατηρήσεις, δικαιολογίες και κατά διπλωματικόν (!) τρόπον κατηγορίες και εις βαθμόν ύβρεων εν πολλοίς, αποπειραθέντες μάλιστα να με μάθετε γράμματα και συμπεριφοράν. Σημειώνω εδώ τις φράσεις σας που τας θεωρώ ουχί ευγενείς. Γράφετε: "Ο κ. Δαλαγγέλης μας κόλλησε τη ρετινιά του αναξιόπιστου. Η σηματολογία, όντας κλάδος της γλωσσολογίας, δεν θα είχε λόγο ύπαρξης, όταν καθένας μας χαρακτήριζε τον άλλο κατά το δοκούν, αυθαίρετα. Όσο έχει να κάνει με τις πηγές μας τους σταθερούς και έκτακτους συντάκτες είναι εγνωσμένης αξίας και καθολικής εκτιμήσεως".

Και ο επιλογος σας: "Σε σας αγαπητοί αναγνώστες απομένει να κρίνετε, τι τελικά εισπράξαμε, αυστηρή κριτική με σκληρή γλώσσα ή αδικαιολόγητα σκληρή γλώσσα για μια παράλειψη..." Συμπέρασμα.

Δηλαδή, κ. Δερμάνη με θέτετε ως

κατηγορούμενον εις την κρίσιν των αναγνωστών της εφημερίδος σας, με την πεποίθησιν ότι θα καταδικαστώ; Αυτό μην το ελπίζετε καθόλου, διότι ο Δαλαγγέλης είναι πολύ γνωστός και χαίρει αρίστης φήμης. Φροντίσατε να το μάθετε.

Λυπούμαι πολύ, κ. Δερμάνη, που μου είστε άγνωστος προς το παρόν.

Ευχαριστώ θερμώς δια την ευγένειαν σας.

Με εκτίμηση και πατριωτικόν χαιρετισμόν

ΑΓΓΕΛΟΣ Κ. ΔΑΛΑΓΓΕΛΗΣ
Διδ/λος

Υ.Γ Ελπίζω να λάβει τέλος αυτός ο διάλογος μας

ΟΥΔΕΝ ΣΧΟΛΙΟΝ...

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

Ήμασταν στο ατελιέ όταν μάθαμε ότι ο **Γιάννης Κίτσιος**, ο πρόεδρος του Τ.Σ., χειροτονήθηκε διάκονος. Επιτέλους! Ένας παπάς, χωριανός, μορφωμένος και άγιος. Πάτερ, πάντα άγιος και δυνατός στο έργο σου, μήπως πάψουμε να είμαστε αλητούργητοι!..

Η Σύναξη

Η δύναμη του Θεού να το συντροφεύει πάντα για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στο δύσκολο έργο που διάλεξε κι αυτό είναι η προσφορά και πάλι προσφορά προς τους συνανθρώπους του, πολύ δε περισσότερο στους συγχωριανούς του οι οποίοι πιστεύουν ότι μπορεί να προσφέρει πολλά στο χωριό.

Αθηνά Πέτσιου

Νοσταλγώντας τα παλιά

Γράφει ο Κώστας Χρ. Δαλαγγέλης από την Πέτρα

20 Δεκεμβρίου 2001

Χρόνο με το χρόνο, μέρα με τη μέρα ερημώνουν τα χωριά μας. Κάθε χειμώνα και πιο λίγα τζάκια καπνίζουν στα χωριά.

Οι χειμωνιάτικοι επισκέπτες του Σαββατοκύριακου λιγόστεψαν αρκετά, ο δε πολυπύθνητος χειμερινός τουρισμός σχεδόν ανύπαρκτος. Άλλωστε ανύπαρκτη είναι και η σχετική υποδομή. Πάρα πολλοί οι λόγοι για το κατάντημα αυτό που δυστυχώς σταματημό δεν έχει.

Από την άλλη μεριά ο «ζαμανφουτισμός» σαν σαράκι διαβρώνει κάθε κοινωνικό στρώμα στον τόπο μας. Έτσι μένουμε λίγοι που επιμένουμε με κάθε τρόπο να φωνάζουμε και να παλεύουμε να συγκρατήσουμε ζωντανές αυτές τις κοινωνικές εστίες: τα χωριά μας!!

Διάβασα στο προηγούμενο φύλλο «ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ» ΠΙΑΣΑΜΕ 31. Εγώ σας εύχομαι να πιάσετε «131» και να συνεχίσετε να είστε δυνατοί. Μόνον έτσι και με συντονισμένες τις προσπάθειες όλων μας ίσως και καταφέρουμε να δώσουμε παράταση ζωής στα χωριά μας.

Για εμάς λοιπόν που γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε στα όμορφα χωριά μας με τις όποιες ανέχειες και δυσκολίες (κι ήταν πάρα πολλές) η

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ θα είναι πάντα τρόπος σκέψης στη ζωή μας, συνοδοιπόρος μέχρι θανάτου.

Ασφαλώς υπάρχουν και οι άλλοι οι νεόπλουτοι, οι νεοαστοί, οι κουλτουριάρηδες, οι λησμονητές της προέλευσής τους που θεωρούν εμάς γραφικούς και πως νοσταλγία είναι να θυμάσαι μόνο κάποια καλοπέραση και καλοζωία.

Όχι φίλοι μου, για μας νοσταλγία είναι τα ήθη και έθιμα του τόπου μας, τα παιδικά μας χρόνια στα χωράφια και το βουνό, τα κοπάδια και τα μαντριά, τα εποχιακά φρούτα και τα φαγητά με τα αγνά υλικά και όχι κάθε λογής κονσέρβες, οι γιορτές και τα πανηγύρια στα εξωκλήσια μας και τόσα άλλα πράγματα που για να τα περιγράψουμε θέλουμε πάρα πολύ χώρο και χρόνο. Μέσα από τις φιλόξενες στήλες της εφημερίδας σας εύχομαι σε όλους και προπάντων στους απανταχού ξενιτεμένους «ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ και ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ» Ευχαριστώ για την φιλοξενία σας

Κων. Χρ. Δαλαγγέλης
Δημοτ. Συμβουλος
Δήμου Αν. Ζαγορίου

Συγχωριανοί και συνδρομητές

Το "ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ" είναι η δική μας έντυπη φωνή, για την ανάδειξη των προβλημάτων του χωριού μας και του αγώνα για τη λύση τους. Είναι ο καθρέφτης για κάθε γεγονός που συμβαίνει στο χωριό μας. Ακόμη είναι ο θεματοφύλακας της πλούσιας πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Γι' αυτό η εφημερίδα μας έχει την ανάγκη στήριξης όλων μας με δύο τρόπους:

- Την οικονομική σας ενίσχυση, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στα έξοδα της.
- Την ενίσχυση της ύλης της με συνεργασίες, ανταποκρίσεις, φωτογραφίες, γνωστοποιήσεις για κάθε τι που διαδραματίζεται στον ευρύτερο χώρο του Γρεβενιτίου και γενικότερα του Δήμου Ανατολικού Ζαγορίου.

Ρεμβασμός το ... Δεκαπενταύγουστο ή «Έτσι σώθηκε το δάσος»!

• Συνέχεια από την 1η σελίδα

Να δεις μήπως μεγαλοποιήσεις τα μικρά και μίκρυνες τα μεγάλα.

«Του κάκου σε βαραίνουν
τα χινόπωρα!
Γεράματα δεν έχεις,
γερο-πλάτανε.
Την άνοιξη είσαι νιος
και πάλι πράσινος.

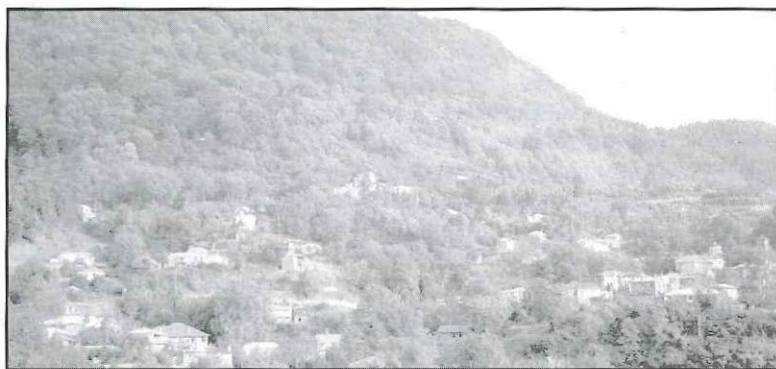
Μια μέρα να ξαπόσταينا
στον ίσκιό σου,
στη βρύση όπου πίνεις
να ξεδιψάγα
και νά 'βλεπα το τί είδες
τον παλιό καιρό!»

απάγγελναν κάποτε μαζί με τον Ζαχαρία Παπαντωνίου οι μαθητές του Δημοτικού Σχολείου. Για λίγο ξεχνιόσαι. Κάθεσαι, ρεμβάζεις και σηκώνεις το βλέμμα.

Αφουγκράζεσαι τους ήχους του χωριού. Ένα σκυλί αλυχτάει στον πέρα μαχαλά. Τα παιδιά παίζουν. Οι φωνές τους αντηχούν χαρούμενες. Ένα αλυσόπριονο ... περιποιείται κάποια ξύλα. Κάποιες νοικοκυρές ανταλλάσσουν τα πρωινά νέα και ο απόηχος φτάνει στο Μεσοχώρι. Κουδουνάκια από τις τελευταίες κατσίκες του χωριού, σου θυμίζουν το δάσος. Γυρίζεις κατά τα Γρεβενάσια. Μα κι εκεί θα παίζουν τα παιδιά της κατασκήνωσης, αλλά είναι μακριά και οι φωνές τους χάνονται στο δάσος. Το δάσος! Αχ, αυτό το φουντωτό κόσμημα του χωριού! Χάρμα οφθαλμών και... πνευμόνων.

Από μικρή έλκει το μάτι μου αυτό το καλλιτεχνικό δάσος οξυάς του Γρεβενιτίου. Οι αποχρώσεις του πράσινου που συναντά το βλέμμα σου, είναι μαγευτικές, αφού η οξυά παίζει με το γράβο ή τον πάλτενο με τρόπο εναλλαγής, έτσι

που να μην παρατηρείται κανένα κενό. Έχει μια συνέχεια, ένα δέσιμο το ένα δένδρο με το άλλο, από τον Άγιο Χαράλαμπο ως το Βορτόπι και ως τον Αη-Λια κι ως τα Πέντε Αλώνια. Έτσι πυκνοφυτεμένο, βαθύσκιωτο και μυστικό ήταν πάππου προς πάππου. Σαν ένα σώμα, ένας οργανισμός, μια κοινωνία που τα μέλη της έ-

χουν τη θέση τους στην επικοινωνία και την αλληλοεξυπηρέτηση, σαν αλυσίδα με όλους της τους κρίκους αδιάσπαστους. Είναι ένα δάσος με... προσωπικότητα! Αυτό το δέος που προξενεί η παρουσία του σε συνδυασμό με τη μαγεία, τη δροσιά, την προστασία, τα οφέλη που προσφέρει, είχαν κάνει τους παλιούς να στέκονται απέναντί του μ' αυτή την ευλογημένη απόσταση που είναι απαραίτητη για ό,τι σεβαστό.

Ανάβλεψον εις τους ουρανοὺς και ἴδε.
Και θεώρησον τὰ νέφη,
πόσον υψηλοτέρᾳ σου εἶναι.

Π.Δ., Ιώβ, ΛΕ? 16

Ό,τι μας ξεπερνάει, ό,τι έχει δημιουργηθεί χωρίς εμείς να έχουμε βάλει το χεράκι μας, ό,τι μας έχει δωρηθεί και

χαριστεί ως ευλογία για τη δική μας χαρά και τη δική μας ευτυχία, δεν έχουμε δικαιώματα πάνω σ' αυτό, περισσότερο από εκείνα για τα οποία μας έχει δοθεί. Στην αντίθετη περίπτωση ξεπερνάμε το μέτρο, το όριο μας, περνάμε στο ά-μετρο, στην αδικία, στο υπέρ-μετρο, στην κατά-χρηση και όλα αυτά συνθέτουν το λάθος, την

αμαρτία (αμαρτία=λάθος, στα αρχαία ελληνικά). Και οι αρχαίοι μας πρόγονοι ξέραν ότι τότε ένα ήταν σίγουρο: θα επακολουθούσε η «τίσις», δηλαδή η εκδίκηση και η τιμωρία εναντίον αυτού που διέπραττε την «**ύβριν**», το ξεπέρασμα δηλαδή του μέτρου. Μ' αυτές τις αρχές μεγάλωνε κάποτε ο πολιτισμός μας: τις αρχές του σεβασμού, της αγάπης, αλλά και του δέους προς ό,τι ιερό. Και αυτές είχαν κληρονομήσει και οι παππούδες μας, που μπόρεσαν και βγήκαν από αντί-ποδες συνθήκες, από δουλεία αιώνων και από αμέτρητες βασάνους και μας έφεραν στο φως.

«Το δάσος είναι διαβασμένο εφταπάπαδο»! Ακούω αυτή τη φράση από τους συγχωριανούς καιρό τώρα και δεν είχα καθίσει ποτέ να το σκεφτώ καλά-καλά. Τώρα εξηγείται! Αυτοί οι εφτά παπάδες, ή οι εφτά ευχές με τις οποίες διαβάστηκε το δάσος, την ιεροπρέπεια αυτή είχαν έρθει να επισφραγίσουν. Να δεθεί με ιερό νόμο ο σεβασμός του μοναδικού δάσους για το χωριό, ώστε όποιος τολμούσε να τον παραβεί, να είναι παραβάτης της ίδιας της θρησκείας. Αμάρτανε ενώπιον Θεού και ανθρώπων, με τις οποίες συνέπειες θα είχε η πράξη του για τον ίδιο και για την οικογένειά του. Και οι παλιοί του χωριού αναφέρουν τέτοια παραδείγματα παράτολμων, που υπέστησαν τις συνέπειες της παράνομης υλοτόμησης. (Κάποιοι μάλιστα, όπως πληροφορήθηκα, δε δίστασαν να καταγγείλουν τα ίδια τα συγγενικά τους πρόσωπα που παρανόμησαν, θεωρώντας σημαντικότερο το κοινό καλό από το ατομικό όφελος).

Δυστυχώς όμως, παρόμοια λαθρο-υλοτομία ακούστηκε και στις μέρες μας. Με λύπη μας μάθαμε το νέο, το καλοκαίρι, στο χωριό. Αγνοώντας τα πρόσωπα τα οποία τολμούν και επισκέφτονται το προστατευμένο αυτό φυσικό καταφύγιο, όχι για να κρυφτούν από τις βόμβες των Γερμανών, ή τα μυδραλιοβόλα, ούτε για να περπατήσουν ορειβατικά ως τον Προφήτη Ηλία, ούτε για να δουν τι υπάρχει απ' την άλλη μεριά στο «χάου», αλλά για να καρπωθούν ιδιωτικώς αυτό που **ανήκει σε όλους**, εκφράζουμε το βαθύτατό μας παράπονο. Μην το κόβεις το δένδρο από εκεί που δεν πρέπει, γιατί είναι σαν να κais το σπίτι σου. Η φύση είναι το σπίτι μας. Σ' αυτή γεννηθήκαμε και, μέχρι να 'ρθει η ώρα να την αφήσουμε, αυτή θα μας φροντίζει.

Μήπως δεν αναπνέεις εσύ; Μπορείς να συνθέσεις έστω και ένα μόριο οξυγόνου; Όχι. Τότε γιατί κόβεις ένα δένδρο που δίνει εκατομμύρια τέτοια; Μήπως δεν κατοικείς στο χωριό; Μπορείς να προστατεύσεις το σπίτι σου αν θελήσει ο Θεός να κατεβάσει νερό πλημμύρας; Όχι. Τότε γιατί κόβεις τα δένδρα που φυτεύτηκαν γι' αυτό το σκοπό.

Μήπως δεν κατέφυγες σ' αυτό, όταν άνομα έθνη ήρθαν να καταστρέψουν ανθρώπους και περιουσίες ενός λαού, που γεννήθηκε ελεύθερος και ζει για την ελευθερία; Τότε πώς ευγνωμονείς αυτό το καταφύγιο; Μήπως δεν καμαρώνεις που, ενώ είναι μετρημένα στα δάχτυλα τα μέρη που μπορεί ο κουρασμένος άνθρωπος του 20ου και του 21ου, πια, αιώνα να αναπαύσει το κοκαλάκι του, εσύ κατέχεις ένα από αυτά τα σπάνια μέρη; Γιατί απερίσκεπτα το καταστρέφεις;

Τι θα γίνουμε όταν οι εμπρηστές και οι οικοπεδοφάγοι ή οι επίβουλοι εχθροί και οι ματαιόδοξοι χειριστές της παγκόσμιας ισορροπίας (οικολογικής και άλλης) κάνουν τα πράσινα μέρη φαλακρά και θλιβερά, τον κόσμο μας μαύρο κι άραχλο σαν καταραμένο και δε θα έχει ο άνθρωπος πού την κεφαλήν κλίνει; Έχουμε την πολυτέλεια να αμελούμε; Είναι δυνατόν να υπάρχει άνθρωπος στη γη που να μην ξέρει πια, την ευθύνη του, ύστερα από την παγκοσμιοποίηση της ενημέρωσης και τη διάδοσή της και στον πιο απομακρυσμένο μέρος της γης. Τώρα ξέρουμε. Έχουμε όλο το πεδίο μπροστά μας και είμαστε υπεύθυνοι για κάθε μας κίνηση. Γι' αυτό και η «αμέλεια» δε συγχωρείται. Συνειδητό έγκλημα θα τολμούσαμε να το πούμε, αφού γυρίζει σα φονικό εργαλείο πάνω στην ίδια τη δυνατότητα επιβίωσής μας.

Και τα παιδιά μας; Τι θα γίνουν; Αυτά δε θα θέλουν να ζήσουν; Το κακό παράδειγμα του ενός αν το ακολουθήσει κι άλλος, ανοίγουν οι ασκοί του Αιόλου, και ποιος μπορεί να μας σώσει! Οι μαθητές γνωρίζουν πως το οξυγόνο αποτελεί το 21% της γήινης ατμόσφαιρας και ότι αν η αναλογία πέσει στα 17 εκατοστά, αρχίζουμε να υποφέρουμε από ιλιγγούς. Αν πέσει στα 9 εκατοστά λιποθυμούμε. Κι ανάμεσα στα 7-3 εκατοστά, πεθαίνουμε από ασφυξία. Από μικρά παιδιά μαθαίνουμε πως το μοναδικό εργοστάσιο παραγωγής του οξυγόνου είναι το δάσος με τα δένδρα. Όπου υπάρχουν πολλά δένδρα, εκεί η ατμόσφαιρα είναι πιο καθαρή. Υπάρχει δηλαδή λιγότερο ανθρακικό οξύ και περισσότερο οξυγόνο. Γι' αυτό, έλεγε ένα παλιό αναγνώστικό, όλος ο κόσμος φωνάζει:

«Δάση και πάλι δάση, τα πολυτιμότερα δημιουργήματα του Πλάστη στην υπηρεσία της ζωής!».

Βέβαια, όσο κατακρίτεια είναι η «αμέλεια», άλλο τόσο επαινετέα είναι η μετμέλεια. Είναι ό,τι καλύτερο θα ευχόμαστε για τον πνεύμονα δροσιάς του χωριού μας. Να σταματήσει κάθε παράνομη είσοδος εκεί και η χρήση του να είναι προς όφελος όλων. Το θέμα μας έχει φορτίσει συναισθηματικά. Αλλά πώς να γίνει και αλλιώς, ιδίως όταν γράφεις αυτές τις γραμμές από το τσιμεντένιο δάσος της πόλης με τη θέα ενός καμένου λόφου απέναντί σου, νεκρού από ζωή. Τα συναισθήματα είναι πιο φορτισμένα και φωνάζεις δυνατά:

«Εμένα με νοιάζει»!

Μαρούλα Παπασταθίου-Τσάγκα

ΚΑΖΑΜΙΑΣ ΤΟΥ 2002

Συνέχεια από την 1η σελίδα

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ασφαλτώνεται ο δρόμος μέχρι το Σάλτσι. Εγκαθίσταται εργοτάξιο με άγνωστο σκοπό.

Στο πανηγύρι της Βουτσάς συρρέει κόσμος απ' όλη την Ελλάδα. Λειτουργεί και ευλογεί ο μακ. Χριστόδουλος. Τέσσερις κομπανίες στα λιβάδια. Τηλεοπτικό συνεργείο εγκαθίσταται για τα γυρίσματα της νέας σειράς "Ο Βλάχος".

Εγκρίνεται μελέτη ανακατασκευής του Μύλου στη Γκούρα. Αξιοποιείται τουριστικά ο καταρράκτης και η χαράδρα.

Μεγάλη παραγωγή σταφυλιών. Θεμελιώνεται οιοποείο και αποστακτήριο στα Μπλετσέικα, από τον ΜΑΣ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Μεγάλη παραγωγή σε κοκόνιες και φασούλια.

Οι έμποροι των Αθηνών πλειοδοτούν για τις τιμές, η τιμή στους γίγαντες κλείνει στα 8.

Οι δασεργάτες λειτουργούν το νέο εργοστάσιο, αρχίζουν εξαγωγή ξυλείας.

Ο ΜΑΣ διοργανώνει την "βραδιά των γιγάντων" (βραστοί, ριγανότοι, φουρνιστοί...) με μοναδική επιτυχία, του Αγ. Δημητρίου. Μαζεύονται όλα τα Γιάννενα για το γλέντι.

Δημοτικές εκλογές με ενιαίο ψηφοδέλτιο, ενώνουν το λαό του χωριού και του Δ. Ζαγαριού.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Μήνας ανάπαυσης και περισυλλογής. "Χαμένος".

Εγκρίνονται πιστώσεις αποζημιώσεων στο 100% των ζημιωθέντων από τις αρκούδες.

Οικοδομική δραστηριότητα στο Σάλτσι.

Το τσίπουρο της Τσίπιανης τυποποιείται και εξάγεται.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Εγκαινιάζονται τα σαλέ στο Σάλτσι που κατασκεύασε γνωστός χωριανός μεγαλοεπιχειρηματίας.

Πίστα χιονοδρομίας στο Βορτόπι. Τα κοσμικά Γιάννενα συγκεντρώνονται κάθε Σαββατοκύριακο για σκι.

Δηλώνονται στον ΕΟΤ είκοσι ενοικιαζόμενα δωμάτια.

Χειμερινό ράλλυ 4Χ4 της ΕΛΠΑ στη διαδρομή Κυράννα - Πενταλόνια - Βάλια - Μπάλια.

Ρεβεγιόν στο νέο Τουριστικό συγκέντρώνει όλο το κοσμικό Ζαγόρι.

Οράματα, φίλοι αναγνώστες, πολλά οράματα μετά... Ξυπνήσαμε!

ΙΣΤΟΡΙΚΑ μια μικρή περιήγηση στην ένδοξη ιστορία του τόπου μας

Το πρωί της 28ης Οκτωβρίου 1940 για την πατρίδα μας...

«Το πρωί της 28ης Οκτωβρίου οι φασιστικές δυνάμεις της Ιταλίας ύστερα από σφοδρή προπαρασκευή πυροβολικού και βομβαρδισμών της Αεροπορίας εξαπολύσαν γενική επίθεση από τον Γράμμο ως τα παράλια της Σαγιάδας. Την επίθεση πραγματοποίησε η 9η Ιταλική Στρατιά αποτελούμενη από 9 Μεραρχίες πεζικού και μια τεθωρακισμένη. Η συνολική δύναμη των επιτιθέμενων ανέρχονταν σε 100.000 άνδρες. Ένα μέτωπο που κάλυπταν αυτές οι δυνάμεις προστατευόταν από δύο ελληνικές μεραρχίες, μια ταξιαρχία Ιππικού και ένα απόσπασμα συνολικής δύναμης 35.000 ανδρών. Τον όγκο των επιτιθέμενων, κύρια, αντιμετώπισε η VIII Μεραρχία αποτελούμενη κυρίως από Ηπειρώτες, δηλαδή τα δικά μας παιδιά. Οι Ιταλικές δυνάμεις σαν βεντάλια απλώνονται μέσα στο Ελληνικό έδαφος. Κατέλαβαν την Ηγουμενίτσα, έφτασαν στο Χάνι Δελβινάκι και οι Αλβανιστές της «ΤΖΟΥΛΙΑ» πάτησαν το Σμόλικα... Για την απόκρουση της δόθηκε η μάχη της Πίνδου και ήταν και οι δικές μας γυναίκες που μαζί με τις γυναίκες των γειτονικών χωριών τίμησαν το όνομα των «ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ».

Απόσπασμα από το βιβλίο του Χ. Ρογκότη «Το Γρεβενί Στην Αντίσταση»

Το πρωί της 23ης Δεκεμβρίου 1912 για το Γρεβενί μας

«Ο Ρώμας διώχνει τον εχθρό από το Γρεβενί το οποίο απελευθερώνει». «Όταν γινόταν ο πόλεμος του 1912, η ασφάλεια του Ζαγοριού ήταν στα χέρια διαφόρων βαθμοφόρων της τουρκικής χωροφυλακής. Ένας από αυτούς ήταν ο Μουχτάρ με έδρα το Γρεβενί. Ο Μουχτάρ φοβούμενος επίθεση από το σώμα του οπλαρχηγού Καραγιώργου από το Φλαμπουράρι οχυρώθηκε μέσα στο παρθεναγωγείο του Γρεβενιτίου. Στις 14 Οκτωβρίου ο Μουχτάρ παίρνει διαταγή να αναχωρήσει από το Γρεβενί για τα Ιωάννινα. Όταν έφτασε στο Καμπέραγα συνάντησε δύναμη 800 Λιάπηδων. Ενώνεται με αυτούς και βαδίζει προς τα χωριά του Ανατολικού Ζαγοριού τα οποία λεηλατούνται επί τρεις μέρες και παραδίδονται στη φωτιά. Στο Γρεβενί παρέμειναν οι

οπλαρχηγοί Νώντας και Βασίλης Ξυγούρας και Θεμ. Τσαμαλούκας οι οποίοι παίρνουν απόφαση να χτυπήσουν στους Φραγκάδες τις Τουρκικές δυνάμεις. Στις 8 Νοεμβρίου στο δρόμο πέρα απ' το ποτάμι συμπλέκονται με τους επερχόμενους Τούρκους τα τμήματα Καραγιώργου-Περιστερή, που υπερασπίζονται τα χωριά Τσερνέσι-Φλαμπουράρι. Η μάχη υπήρξε αμφίροπη. έλαβαν μέρος σ' αυτή και άνδρες από το Γρεβενί. Την καταστροφή των χωριών του Ζαγοριού συμπληρώνει ο διαβόητος Μπεκίρ-Αγάς οδηγώντας δύναμη από 1200 άνδρες, πυροβόλα και μεταγωγικά ποίος κατέβηκε από την Κόνιτσα. Αφού απεχώρησαν από το Γρεβενί τα εθελοντικά σώματα των Ελλήνων, ο Μπεκίρ ήταν κυρίαρχος της κατασάσεως στο Ανατολικό Ζαγόρι. Τότε διασκόρπισε την δύναμη του στα χωριά Γρεβενί, Τρίστενο, Δόλιανη, Λιάπη, Πέτρα και Δεμάτι. Εγκατέστησε το στρατηγείο του στο Τρίστενο και προετοιμαζόταν να επιτεθεί κατά του Μετσόβου. Το πρωί στις 23 Δεκεμβρίου του 1912 προχώρησε από τα Πέντε Αλώνια προς το Γρεβενί ο Ρώμας. Ο Ανχης Μήτσας από την Πλάκα προχώρησε προς το Τρίστενο.»

Απόσπασμα από το βιβλίο του Χ. Ρογκότη «Το Γρεβενί Στην Αντίσταση»

Συμπλήρωμα εφημερίδας «ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ»

Όταν αναχώρησαν από το Μέτσοβο τη νύχτα της 23ης Δεκεμβρίου ο Άνχης Μήτσας (Διοικητής του Μετσόβου) και ο Καπετάν-Ρώμας με ξεχωριστές αποστολές το Μέτσοβο είχε ήδη απελευθερωθεί από τον τουρκικό ζυγό από τις 31 Οκτωβρίου του 1912 από δυνάμεις του τακτικού Ελληνικού στρατού, των Κρητών εθελοντών προσκόπων και των Ηπειρωτών εθελοντών (Μιχάλης Τρίτος, Επίκουρος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Πρόγραμμα Δ' Συνεδρίου Μετσοβίτικων Σπουδών 1,2,3 Σεπτεμβρίου 2000).

Τώρα όσο αφορά τον Μπεκίρ-Αγά που είχε εγκαταστήσει το στρατηγείο του στο Τρίστενο, υπολόγιζε στην ανακατάληψη του Μετσόβου. Εκεί στάλθηκε τακτικός στρατός οπλισμένος με γκράδες για να τον καθηλώσει. Με κατεύθυνση το Γρεβενί, ακμαίοι και εν-

θουσιώδεις αναχώρησαν οι ερυθροχίτωνες υπό των Ρώμα. Οι ηγήτορες των δυο σωμάτων ήταν ο Καπετάν-Περιστερή και Καπετάν-Καμιγέλης. Τους ακολουθούσαν 15 ένοπλοι Μετσοβίτες που αποσπάστηκαν απ' το σώμα του Μετσοβίτη αγωνιστή Πάσχου Αγόρου. Ο νεαρός Καπετάν-Παναγιώτης Περιστερή ήταν εντόπιος οπλαρχηγός, αρματωλικός τύπος και γνώστης της περιοχής από το Μέτσοβο ως το Γρεβενί. «Διέρχονται δια των θέσεων Πολιτιάς και Πέντε Αλώνια και δια του χειμάρρου των Πέντε Αλωνίων μετά 9 ώρες πορεία μέσα στο κρύο και τη βροχή φτάνουν στις 2.00 το μεσημέρι της 23-12-1912 στο Γρεβενί». Εκεί φτάνουν κοντά στα τούρκικα προφυλάκια, επιτίθενται με ορμή και τους τρέπουν σε άτακτο φυγή. «Κατέφυγον άνωθεν του Γρεβενιτίου ένθα εφρούρουν έτεροι περί τους 150 νιζάμηδες(;) και συνενώθησαν μετ' αυτών». Υποθέτουμε ότι το άνωθεν αναφέρεται στην Γρεβενέσια και στον Άγιο Χαράλαμπο. Άρα η επίθεση έγινε με πλάτη τον Αγιοθανάση. Πολύ πρόσφατα κάτοικοι του χωριού μας ισχυρίζονται ότι κατά καιρούς βρέθηκαν κάλυκες φυσιγγίων από Μάνλιχερ και Γκράδες. Είναι φυσικό μετά να ροβόλησαν προς Τρίστενο για να βρουν τον Μπεκίρ. Ο ίδιος ο Ρώμας με τους άνδρες του «ενήργησεν έξοδο κατά του κυρίου εχθρικού σώματος το οποίον προσέτρεξε εκ Γρεβενιτίου. Η μάχη εγενικεύθη και διήρκεσεν 4 ώρες». Οι Τούρκοι εγκατέλειψαν τις επίκαιρες θέσεις και κατά το βραδάκι δεν υπήρχε ψυχή. Ο Καπετάν-Περιστερή τοποθέτησε φρουρούς γύρω από το χωριό. Οι υπόλοιποι άνδρες ξεκουράστηκαν φιλοξενοούμενοι στα σπίτια του χωριού. Κατά τη μάχη αυτή σκοτώθηκαν οι Ανθλγοί Μπεκάτσας και Βεργάκης, ο Λχίας Καίλας, ο Δνέας Νικήτας οι οπλίτες Παπουτσής, Ψυχογιός και Τσιγαρίδας. Τραυματίστηκαν γύρω στα 10 άτομα. Οι Γρεβεντάτες εκτιμούσαν ότι οι νεκροί Τούρκοι ξεπερνούσαν τους 40 και οι τραυματίες τους 60...

Ο αείμνηστος Χρήστος Βρακότας, πατέρας του Γραμματέα της Αδελφότητας Γρεβενιτίου Δημήτρη Βρακότα είχε την πρόνοια να αντιγράψει από την εφημερίδα «ΕΜΠΡΟΣ» 4-1-1913, την στήλη του πολεμικού ανταποκριτή της Σ.Ράπτη, με τον τίτλο «Μεγάλη μάχη παρά τω Γρεβενί προς απόκρουσιν του Μπεκίρ».

ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΙ ΤΟ 1940-41

Αναδημοσίευση από "το ΖΑΓΟΡΙ μας" φ.ΟΚΤ 2001

1	Αρβανίτσας Λεωνίδα		Βίτσα	7/4/1941	Μπέλες
2	Βάρδας Τιμωλέων	Στρητής	Δίλοφο	19/1/1940	Βήσσανη
3	Ζωίδης Χρήστος	Ανχης	Αρίστη	11/1/1941	Αλβανία
4	Θαναπούλας Λεωνίδα	Στρητής	Φλαμπουράρι	4/2/1941	Βίβιτσα
5	Καμινάς Βασίλειος	Λχίας	Δίκορφο	14/12/1940	
6	Καράλης Γιάννης		Κ.Πεδινά	4/11/1940	Γκραμπάλα
7	Καψάλης Ιωάννης	Στρητής	Ασπράγγελοι	10/11/1940	Γκραμπάλα
8	Μαλάμης Ιωάννης	Στρητής	Γρεβενίτι	11/3/1941	Σεντζέλι
9	Μηλιώτης Μιχαήλ	Λχίας-Ιατρός	Δίλοφο	20/4/1941	Αλβανία
10	Μπέζας Γεράσιμος	Στρητής	Ελατοχώρι	29/11/1940	Ακροράχη
11	Μυλωνάς Γεωργιος	Στρητής	Τρίστενο	1/12/1940	Ύψωμα 669
12	Νούλης Νικόλαος	Δνέας	Μονοδένδρι	9/2/1941	Βίβιτσα
13	Παπαβασιλείου Χρήστος	Στρητής	Τρίστενο	24/11/1940	Κακαβιά
14	Παπαρούνης Σταύρος	Στρητής	Καμινιά	28/2/1941	Γκολέμι
15	Στάρρας Γεώργιος	Λχίας	Κ.Πεδινά	27/11/1940	Αργυροχώρι
16	Τσιμήης Αγαμέμνων	Στρητής	Λεπτοκαρυά	27/1/1941	Αλβανία
17	Φώτος Κωνσταντίνος		Γρεβενίτι	7/3/1941	Κουρβελέσι

"Αιωνία η μνήμη τρισένδοξοι νεκροί μας"

Στις 27 Φεβρουαρίου, μετά 60 χρόνια, η σύντροφος της ζωής του Μαλαμή Ιωάννη, η κυρά-Ζωίτσα έφυγε και αυτή.

Στις 16 Απριλίου, τι σύμπτωση, πάλι μετά 60 χρόνια η σύντροφος της ζωής του Φώτου Κωνσταντίνου η κυρά-Σοφία έφυγε και αυτή.

ΒΙΟΠΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ 1950-1974

«Ένα-δυό ζώα, σπόροι, αγροτικά, εργαλεία που τους διανεμήθηκαν» από το σχέδιο Μάρσαλ «οικοδομούν πρόχειρες κατασκευές σκεπασμένες με αλουμίνιο -τα γνωστά ως στέγαστρα -και ξεκινούν τη νέα τους ζωή».

Είναι αρχές του 1950 και από τα Γιάννενα επιστρέφουν οι κάτοικοι στο χωριό.

Στάθης Β. Δαμιανάκος: Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε πολ. επιστήμες και κοινωνιολογία στην Αθήνα και το Παρίσι, διδάκτωρ επικρατείας των γαλλικών πανεπιστημίων. Υπεύθυνος ερευνών στο C.N.R.S. (κοινωνιολογία) διδάσκει επίσης μεθοδολογία των κοινωνικών επιστημών στο πανεπιστήμιο PARIS X Nanterre και κοινωνιολογία της Ελλάδας στο E.H.E.S.S.

Όταν φοιτητής ο Στάθης Δαμιανάκος έχοντας μαζί του την συμφοιτήτρια του Βέρα Φουντούκου, εγκαθίσταται το 1961 στο Γρεβενί. Είναι σταλμένοι από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.).

Η επιτόπια έρευνα έγινε και σε άλλα δύο χωριά της Ηπείρου την Αετόπετρα και την Πυρσόγιαννη από αλλά συνεργεία φοιτητών.

Τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας αποτυπώνονται και συνοψίζονται στο βιβλίο με τίτλο: ΕΞΟΥΣΙΑ, ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΜΝΗΜΗ ΣΕ ΤΡΙΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ.

Το Γρεβενί περιλαμβάνεται σε δύο μέρη. Το μέρος Ι είναι: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ (1958/61-1986/89)

Το μέρος ΙΙ είναι: ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ :ΟΙ ΠΕΛΑΤΕΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ.

Το βιβλίο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΠΛΕΘΡΟΝ, Μασσαλίας 20α Αθήνα τηλ. 013641260, 013645057, έτος έκδοσης 1997. Στην έκθεση βιβλίου το καλοκαίρι του 1999 το εντόπισα, πωλούνταν 4000 δρχ.

Ο Στάθης Δαμιανάκος φυσικά επανήλθε στο χωριό να δει τη διαφορά μετά 25 χρόνια, «φωτίζει» με την πένα του τα γεγονότα και καταγράφει τις αλλαγές. Φυσικά είναι αδύνατο να σας γνωρίσουμε όλα αυτά. Αποσπάσματα όμως από το ΜΕΡΟΣ ΙΙ είναι δυνατό να τα γνωρίσετε αγαπητοί αναγνώστες.

«Και καλά αυτές οι πενιχρές παροχές από μόνες τους δεν λεν τίποτα αν δεν αξιοποιηθούν με τη σκληρή εργασία, ίσα-ίσα για να σταθούν στα πόδια τους.»

Διαβάζουμε: «Έτσι η νέα οικονομία παίρνει τη μορφή του παραδοσιακού συστήματος της αυτοδιαβίωσης. Η αυτοκατανάλωση, η ανταλλαγή σε είδος και η εκμίσθωση (νοίκιασμα) σε είδος αποτελούν τα κύρια συστατι-

κά του συστήματος». Την τριετία 1986-89 είχε διαπιστώσει: «Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 70' δεν ήταν σπάνιο φαινόμενο η ανταλλαγή σε είδος ακόμη και στα εμπορικά καταστήματα του χωριού. Τα μόνα βασικά είδη διατροφής που έπρεπε οι κάτοικοι να αγοράσουν ήταν το λάδι και το αλεύρι... Αντίθετα πριν τον πόλεμο το σιτάρι όχι μόνο δεν έλειπε από το Γρεβενί αλλά και το εμπόριο του αποτελούσε δραστηριότητες κάποιων από τους κατοίκους του. Το σιτάρι εισαγόταν στο Ανατολικό Ζαγόρι από τη Θεσσαλία φορτωμένο στα ζώα των κερατζήδων μέσω Τρικάλων και Μετσόβου. Το Γρεβενί αποτελούσε σταθμό στη διαδρομή και οι κάτοικοι των γύρω περιοχών εισέρεαν εκεί για την αγορά των σιτηρών της χρονιάς».

«Το 1961 το Γρεβενί με 473 κατοίκους καλλιεργεί 770 στρέμματα γης εκ των οποίων τα 100 είναι τριφύλλι και τα 250 χορτολιβάδα. Το 1986 με πληθυσμό 255 άτομα η καλλιεργήσιμη γη έχει μειωθεί στα 315 στρέμματα εκ των οποίων 90 τριφύλλι και 100 χορτολιβάδα».

Για την κτηνοτροφία:

«Το 1961 4000 ζώα, το 1986 800, δηλαδή μειώθηκαν στο 1/5. Αυτό έχει τις εξηγήσεις του :

- Για να προφυλαχθεί το δάσος από τη βόσκηση αφενός και αφετέρου να αποκατασταθούν οι ζημιές που υπέστη κατά τη διάρκεια του πολέμου. Αυστηρές αστυνομικές διαταγές περιορίζουν τη βόσκηση του και δίνονται κίνητρα στους κτηνοτρόφους να εκπονήσουν το ζωικό τους κεφάλαιο.

- Η άλλη εξήγηση έχει ένα βάθος χρόνου. Το «κοινωνικό κύρος» του κτηνοτρόφου ήδη ήταν χαμηλό εδώ και 50 χρόνια (κακώς). Όταν πέθαναν παραδοσιακοί κτηνοτρόφοι οι γόνοι τους αφορμή ήθελαν να ξεκάνουν το κοπάδι μεταπηδώντας για μια καλύτερη ζωή, κατά τη γνώμη τους, σ' άλλα επαγγέλματα.

Κατά τα άλλα σύμφωνα με το νόμο 154/85 έχουμε τη συγχώνευση των δύο δασικών συνεταιρισμών σε ένα. Εκεί κοντά στο 1987.

Είχε ιδρυθεί το 1952 ο Ελεύθερος Δασικός Συνεταιρισμός Γρεβενιτίου, όπου περιλάμβανε 7 μέλη. Μετά 6 χρόνια το 1958 ιδρύθηκε ο Β' Δασικός Συνεταιρισμός Γρεβενιτίου. «Τα φασόλια συνεχίζουν να αποτελούν τη μόνη καλλιέργεια που δεν προορίζεται αποκλειστικά για αυτοκατανάλωση».

Δηλαδή το μεγαλύτερο τμήμα πωλείται για εξοικονόμηση χρημάτων (χωρίς να παραλείψουμε και την ανταλλαγή σε είδος στα μπακάλικα). Είναι οι περίφημοι ΓΙΓΑΝΤΕΣ.

Γιώργος Δερμάνης

Υπαίθριο μαγειρείο Α Ελεύθερου Δασικού Συνεταιρισμού Γρεβενιτίου. Είμαστε στην 10ετία του 60, διακρίνονται από τα αριστερά προς τα δεξιά: Ελένη Κ. Ήτου (εκδρομέας), Γιώργος Γκάνιος, Χρήστος Μπουζούλης, Στάθης Μπίρμπος, Γιάννης Τζουβάρας, Στάθης Γκάνιος, Τάκης Δερμάνης, Γιάννης Παπαζώης, άγνωστος, Μελάκης Βόντινας και Λευτέρης Ράπτης. (Φώτο: αρχείου Γ. Δερμάνη)

ΔΗΜΩΔΗΣ ΠΟΙΗΣΗ

Πετροπόλεμοι στην Τουρκοκρατία

Όταν τ'ς σκλαβιάς τα σίδερα η μισή Ιλλάδα είχε τνάξ' η άλλ' η μ'σ'ή υπάσκαγι κι αυτή να τα πιτάξ' μ'αντάρτις Ψ' λους ως του νταβαν' κι μι τα κομπάτα απ' τ'ς έκρυσαν οι χριστιανοί οι κατ' χαμπλά μαντζάτα.

Στην Κόζιαν' κι στου Γ ρ ι β ι ν ί τ ' στα Γιάννενα κι κατ' στου Σούλ' ουλλούθι ήταν κι ένα σπιτ' απ' του' χαν ετσ' σαν καραούλ' ικεί μαζώνονταν τα σκ'τιά τα σκάγια για τα τ'φέκια ικεί τα έδ' ναν στα πιδιά μι μια αρμάθα φ'σιέκια.

Απ' τ'ν άλλ' μιριά κι οι δασκαλ' μάθιναν τα μ'κρα πιδιά για τ'ς Τούρκ'ς η έχτρα να 'ν' μιγάλ' και σαν λιουντάρ' να χ'ν καρδιά γιατί αλλιώς θα ν'νι ζορ'η λυφτιργιά απού τα σκ'λιά κι θα πληρώνουμ' όλου φόρ' για να γιμόζ' άφ'νων η κ'λιά.

Στα Γιάννενα τα ξακουστά τα χλιοτραγουδιμένα τα σπιτία οι Τούρκ' τα 'χαν χουρσά από ημέρα χωμένα στου Κάστρου στην Καραβατιά σε αραμαντζά κι στ' Λούτσα στην Ντιντιρούτα' στουν Κουραμπά κι λίγα στην Καλούτσια.

Μ' αυτά κι μ' άλλις αφορμές μιγάλουναν οι έχτρες γι' αυτό κι μπήκι στ' μεσ' ου πόλιμος μι τ'ς πέτρις έβαναν τα μ'κρά στ'ν αρχή να ρίχνουν μι το' σφιντόνις στου β'νι τ'ς Πιρλιηφτο σ'ν κουρφή που 'χει πουλλές κρυψώνις.

Του πράμα χόντρινη κατόπι κι πάλιναν στα Ζιβάγια άλλ' μι σφιντόνις κι άλλ' μι σκόπ' γιουμάτου παλικάρια ου Μήτσο' ου γάτας ου ζουρλός ου Κώτσιους ου Τζιαβέλλας ου Σιούλα Νιάνιους Καλουτσ'νός κι ο Βάβουλας τ'ς Αγγέλας.

Στου άλλου του καρσί του β'νι αχπάν που τα μιζάρια τουν Ουβριών είχαν φανεί μι κάμις στα ζουνάρια Τουρκόπ'λα μιλιούνια κι φώναζαν λάτι γκισούρ'δς κι γουρούνια κι αν σας βαστάει βαράτι!

Του νόμα δίνουν στουν ντακέ μι μια σιουρίχτρα μι μπιρμπ'λί οι άλλ' τσιακί χ'τ'π'αν ντινικέ κι χύνιτ'ου Νιάνιους σαν του σκ'ί γιούργια φονάζουν όλ' οι άλλ' σαν τα κατσίκια μπδαν κι αρνιά βασταν τον πάλτου τ'ς στ'ν αμασκάλ', δεν φ'λάγουντι μη φαν καμιά.

Κρουμύδ'δεν πρόφτακαν να πουν κι μπήκαν στη Καραβατιά οι Τουρκ' κουσιέβουν να κρυφτούν από τον φόβουτ' σαν παπίά από τι μας δυο λαβωμέν' απού σφιντόνα στου κιφάλ' απ' τ'ς Τούρκ'ς είνι ουχτώ διμέν' κι άλλ'δυο τρεις σ' άσκημου χαλ'.

Να πχιάκουν κανά δυο πασκάν να στρίψουν του γκιρκιλιάγγου γι' αυτό χουρίζουν στου Μειντάν' ο Μόχους μι του Γιάγκου κι οι απουδελ'π' πού τα σινά να τ'ς περδικιλώσουν πουλιμάν αλλά του σκέδιου χαλνά γιατ' πλάκουσαν οι πουλιτσάν'...

Το ποίημα αυτό μας το έστειλε η Νένα Πέτσου. Είναι γραμμένο σε καθαρή Γιαννιώτικη διάλεκτο και σίγουρα θα το καταλάβει καλύτερα ο αναγνώστης αν το ακούει παρά αν το διαβάζει.....

Μέσα σ' αυτό το ποίημα φαίνεται καθαρά πως το Γρεβενί αντιστέκεται στην Τουρκοκρατία. «Η αντίσταση του χωριού μας ήταν πολυεπίπεδη, ήταν μαχητικό και έτσι του αρμόζει να παραμείνει» τονίζει η Νένα.

C. DALAGELIS

«JEWELER»

GOLD AND SILVER SMITH

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡ. ΔΑΛΑΓΓΕΛΗΣ

Εργαστήριο · Έκθεση
ΧΡΥΣΩΝ & ΑΡΓΥΡΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ

ΑΒΕΡΩΦ 99 ΤΗΛ. 38.165 • Τ.Κ. 452 21

ΙΩΑΝΝΝΑ

ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ: 06510.76.057

ΑΓΑΘΟΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ

(αυτών που η μνήμη διασώθηκε)

Το Ζαγόρι των Ευεργετών μέσα από το βιβλίο του ιστορικού του Ζαγορίου Ιωάννη Λαμπρίδη «Περί των εν Η-πείρω Αγαθοεργημάτων-Τμήμα Ζαγορίου-Κληροδοσίας»

«Εν τέλει δε προτίθημι μετά λύπης, ό-τι δεν ηδυνήθην να διασώσω πάντων των ευεργετών της πατρίδος και μάλι-στα εκ των παραδόντων τας κληροδο-σίας αυτών εις χείρας προεστώτων». Εν τέλει όμως με λύπη αναφέρω, ότι δεν κατάφερα να διασώσω την μνή-μη όλων των ευεργετών της πατρί-δας και περισσότερο εκείνων που παρέδωσαν τα κληροδοτήματα τους στα χέρια διαφόρων κοινοτικών αρ-χόντων.

Σκληρός ο Λαμπρίδης, σαφής στα προλεγόμενα του βιβλίου του όταν διατύπωνε αυτά, εκεί γύρω στα 1875-1880. Για δικούς του λόγους παρασιωπά να αναφέρει ονόματα.

Η εφημερίδα μας σαν απότιση φό-ρου τιμής και ευγνωμοσύνης στους ευεργέτες και «ανακαινιστές» του Γρεβενιτίου κάνει μια πρώτη κατα-γραφή.

Κάθε καλοκαίρι (τον Αύγουστο) τιμά-με μόνο εκείνους τους ευεργέτες που είναι νωπές οι μνήμες τους. Τα στοιχεία που μας δίνει ο Ι. Λαμπρί-δης ξεκινούν από το 1661 τότε που το χωριό μας ήταν Κώμη (μεγάλο χω-ριό) συγκροτημένο ήδη και συσπει-ρωμένο από την μετακίνηση των κα-τοίκων του Πάλαιοχωρίου, του Κιου-τσούκ-Καλωτά και Πότσια για να αι-σθάνονται οι κάτοικοι του πιο ασφα-λείς όντας πολυπληθέστεροι για να αποκρούουν τις επιδρομές κυρίως των «Καψήδων» (ατάκτων Αλβανών). Τότε ακριβώς (1661) αναφέρεται ο Παφίλης Αβακούμ ανακαινιστής της Μονής Βουτσάς ο οποίος και είχε ε-πιμεληθεί τις αγιογραφίες στον Αϊ-Δημήτρη.

Όσοι χωριανοί έχουν κάτι να συ-μπληρώσουν ή να διορθώσουν από ακούσματα ή μαρτυρίες που έχουν από παλαιότερους παρακαλούμε να μας τα γνωρίσουν. Μας ενδιαφέρουν ακόμη τα σωστά ονοματεπώνυμα και

η ιδιότητα των ευεργετών-δωρητών. Από την πλευρά μας θα αποτολμή-σουμε να συμπληρώσουμε και να διορθώσουμε...

Και ξεκινάμε

1. Αδελφότης Φιλεκπαιδευτική «Α-γιος Δημήτριος». Φρόντιζε για τα σχολεία και την εκκλησία.

Συμπλήρωμα: Στα 1872 στα Γιάννε-να, οι Γρεβενάτες παίρνουν την πρωτοβουλία της ίδρυσης της «Φι-λεκπαιδευτικής Αδελφότητος Γρεβε-νιτίου "Ο Άγιος Δημήτριος"», υπέρ της οποίας ένας επιχώριος ευεργέ-της ο Ι. Σ. Πατικός θα καταθέσει στην Εθνική Τράπεζα 380 ομολογίες του Εθνικού Δανείου (Στ. Μπέτης 1984)

2. Απολλωνιάδης Χριστόφορος, το 1852 γρ. 15.000 για το σχολείο.

Συμπλήρωμα: Είναι ο Επίσκοπος Α-πολλωνιάδης, θείος από τον πατέρα του Βράνου Βωζάνη, Κωνσταντί-νο. (Μαρούλα Πααπευσταθίου-Τσά-γκα, «Η Λογισμική του Αν. Ζαγορί-ου», φ.31. «ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ»)

3. Βράνος Ιωάννης, Ιερεύς γρ. 100 για το σχολείο το 1852 και γρ. 100 το 1866 για τους ιερείς.

4. Γκογιάρος Γ.Ν γρ. 200 το 1852 για το σχολείο.

5. Δάσκας Δ. και Δούμπας Γ., το οι-κόπεδο για τον ξενώνα.

6. Ζήκος Ευθυμίου Μαρίνα, του οδο-φύλακος Ζαγορίου το 1855 για το σχολείο 2 αγελάδες δηλ. γρ. 365

Συμπλήρωμα: Η Μαρίνα είναι προφα-νώς η γυναίκα του δερβέναγα ή του οδοφύλακα του Ζαγορίου κατά πως λέγονταν τότε ο Λαμπρο-Θύμιος Ζή-κος από τη Ζόριστα Λάκκας Σουλίου. Δερβέναγες ήταν οι αρχηγοί ενό-πλων Ελλήνων επί τουρκοκρατίας που φρουρούσαν τα περάσματα στα βουνά. Το 1854, με το Ρωσοτουρκικό πόλεμο (Κριμαϊκό) οι Ηπειρώτες «σπρώχτηκαν «σε ανταρσίες». Πάνω από 400 Σουλιώτες με επικεφαλής τον Λαμπρο-Θύμιο Ζήκο κα πολλά παλικάρια από το Συράκο έτρεξαν να βοηθήσουν το Θεόδωρο Γρίβα και το Σπύρο Καραϊσκάκη που με 4.000 παλικάρια κυριάρχησαν στην Νότια Ήπειρο και έφτασαν μέχρι το Κου-τσελί (Δήμος Κ. Βότσικας «Η Ήπει-

ρος και τα γενναία τέκνα της»). Στη συμπλοκή στο Κουτσελί ο ήρωας Λα-μπρο-Θύμιος με τους άντρες του έ-σωσε από την αιχμαλωσία απ' τους Τούρκους τον Θεόδωρο Γρίβα. Ο απύθμενος τυχοδιωκτισμός του Γρί-βα, αφού πρώτα ευχαρίστησε τον σωτήρα του, τον οδήγησε να κάνει την αισχρή πρόταση «να ανέλθωσιν εις Ζαγόριον προς λεησσίαν και δια-αρπαγήν». Ο ίδιος ποτέ φυσικά δεν δέχτηκε κάτι τέτοιο, τον αποθάρρυνε. (Ι.Λαμπρίδης «Ζαγορικά»). Αξίζει όμως να επεκταθούμε λιγάκι περισ-σότερο. Είναι γεγονός ότι στα περά-σματα που οδηγούσαν προς το Γρε-βενί κυρίως είχε ληφθεί μέριμνα για την φρούρηση του από πολύ πιο μπροστά. Στα 1828-1829 ο καταγό-μενος από το χωριό μας, Έξαρχος, έγινε προσωρινός οπλαρχηγός έχο-ντας υπό στις διαταγές του 60 οπλι-σμένους Γρεβενάτες και άλλους της περιοχής που φρουρούσαν στα Πέντε Αλώνια. Σκοπός ήταν η από-κρουση ληστανταρτών που θα ροβο-λούσαν προς Γρεβενί και τα λοιπά χωριά της περιοχής. Σαν συνέχεια του οπλαρχηγού είχαμε τον δερβέ-ναγα με τους άντρες του που κινού-νται σε μεγαλύτερη κλίμακα. Η οικο-γένεια Ζήκου ζούσε στο Γρεβενί, ο Θύμιος βέβαια όσο του επέτρεπαν οι υποχρεώσεις. Τούτο φαίνεται από τη δωρεά για τις ανάγκες του σχολείου η οποία καταγράφηκε στο όνομα της Μαρίνας! Αντί για μετρητά έδωσε δύο γελάδια! Αυτά είχε αυτά έδω-σε...

7. Θεόδωρος Ιωάννης, το 1852 για το σχολείο γρ. 700

8. Κατσιμάγκος ή Κατσιάμαγκας, το αμπέλι του στην εκκλησία αγίας 1500 γροσίων.

9. Κολούρα Μαρία (πιθανόν Κουλού-ρη) για το σχολείο γρ. 147.

10. Κωνσταντίνου Ζαχαρίας, το 1852 για το σχολείο γρ. 800

11. Κοτούλας (Κουτούλης) Ευστά-θιος, το 1878 170 λίρες οθωμανικές για το Παρθενάγωγείο και 22 κάθε χρόνο για την λειτουργία του.

12. Μπέυς Ιωάννης, Ιερεύς, για τους ιερείς γρ. 400 το 1857

13. Παπαϊωάννου Βράνος το 1852 για το σχολείο γρ. 300.

14. Πασπαλιάρης Αναστάσιος από το Δρεστενίκο το 1875 λίρες οθωμα-νικές 340 για το γεφύρι της Τσίπι-νης, οι Γρεβενάτες για τον ίδιο σκο-πό δίνουν 700 οθωμανικές λίρες.

15. Πρωτόπαπας Ευστάθιος, το 1852 για το σχολείο γρ. 500

16. Πρωτόπαπας Χριστόδουλος του Ευσταθίου το 1850 για τους ιερείς γρ. 100.

17. Σιαίνης (Σαχίνης) Γεώργιος το 1852 για το σχολείο γρ. 500.

18. Σιαίνης (Σαχίνης) Ιωάννης Β. το 1852 για το σχολείο γρ. 845 «επανελ-θών κατά το έτος 1850 εκ Βλαχίας».

19. Στούμπη Μαγδαληνή, καλόγρια το 1866 επισκέυασε με γρ. 500 την βρύση Καϊμάνια και έδωσε και γρ. 1000 για τους ιερείς.

20. Τσιανάκας (Τισανάκης) Ευθύμιος, το 1852 για το σχολείο γρ. 280.

21. Φρέτης Σπυρίδων με διαθήκη σπίτι για το σχολείο.

22. Χρύσανθος, συνεδράμε τα μέγι-στα για την ανέγερση του καμπανα-ριού του Αϊ-Δημήτρη.

Ποιος ήταν ο Φρέτης Σπυρίδων, ο Χρύσανθος, πόσο ισχνά στοιχεία έ-χουμε!...

23. Χατζής Ι., το 1852 για το σχολείο γρ. 500. Στα 1845 το γεφύρι νοτιοδυ-τικά του Τριστένου το κατασκεύασε ο ίδιος. Δεν γνωρίζουμε την ιδιότητα του τη σχέση του με το γειτονικό μας χωριό κα το κόστος κατασκευής του γεφυριού.

24. Χολέβας Αθανάσιος, , το 1852 για το σχολείο γρ. 100.

Τελικά το 1852 για το Ελληνικό Σχο-λείο Γρεβενιτίου είχαν συγκεντρωθεί 25.000 γρόσια!

«Η προς το αγαθοποιείν των της Ελ-λάδος τέκνων και ιδίως των Ηπειρω-τών ροπή, είναι έμφυτος»

«Απέθαντε» Λαμπρίδη για αυτά που είπες, έκανες, άφησες με τα γραφτά σου στην «Ζαγορίσια Ιστορία», όπως έγραφε ένας άλλος Ζαγορίσιος ο α-είμνηστος Βασίλης Φαντίσιος από το Λιασκοβέτ'.

Γιώργος Δερμάνης

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΘΕΑΜΑ

5, 6 και 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2001

Στο θέατρο βράχων «Μελίνα Μερκούρη» Δήμου Βύρωνα

Η συμμετοχή των Ηπειρωτών και των φίλων δεν ήταν μεγάλη. «Τσου-χτερό» το εισιτήριο για να αντέξει κάποιος να συμμετέχει και τις 3 η-μέρες. Αυτό συνετέλεσε στο να εί-ναι ο χώρος του θεάτρου βράχων «Μελίνα Μερκούρη» το τριήμερο των εκδηλώσεων, για τους αισιόδο-ξους μισογεμάτος και για τους α-παισιόδοξους μισοάδειος. Το Ηπει-ρωτικό πολυθέαμα περιλάμβανε τη μουσική παράσταση με τον Νίκο Τάτση, το συγκρότημα του Πετρο-λούκα Χαλκιά και την συμμετοχή των Στέλιου Μπέλλου, Αλέκου Κι-τσάκη, Σάββα Σιάτρα, Αντώνη Κυρί-τη και άλλων. Κάθε βράδυ το συ-γκρότημα του Κώστα Βέρδη με την συμμετοχή τραγουδιστών και χο-ρευτικών συγκροτημάτων διασκέ-δαν τον κόσμο. Το κάθ' αυτού η-πειρωτικό χρώμα φάνηκε την τελευ-

ταία βραδιά (ο κόσμος θέλει κλαρί-νο) γιατί κυριάρχησε η δημοτική μουσική και το τραγούδι. Είδη λαϊ-κής τέχνης, έκθεση ηπειρωτικού βι-βλίου και ηπειρωτικού τύπου κο-σμούσαν τα περίπτερα. Η Αδελφό-τητα Γρεβενιτίου συμμετείχε με την δική της εφημερίδα «ΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙ-ΤΙ» στο περίπτερο των εφημερίδων. Αφήσαμε τελευταία την θεατρική πα-ράσταση, που ήταν στο πρόγραμμα της πρώτης μέρας η οποία ομολο-γούμε ότι ήταν ιδιαίτερα εντυπωσια-κή, παιγμένη άρτια από αξιόλογους ηθοποιούς κατανοητή και βαθύτατα διδακτική. Μιλάμε για την αρχαία τραγωδία του Σοφοκλή «Φιλοκτή-της» ανεβασμένη από το ΔΗ.Π.Ε.Θ.Ε Ιωαννίνων. Κολώνες του έργου τρία πρόσωπα του Σοφοκλείου μύθου: Ο βασανισμένος από δάγκωμα φιδιού και εγκαταλεημένος απ' τους Α-

χαιούς με απόφαση του Οδυσσέα Φι-λοκλήτης ο οποίος κατείχε τα όπλα του Ηρακλή και απ' αυτά επέζησε. Ο ανθρόπινος και με συνειδησιακά προβλήματα Νεοπτόλεμος και ο πα-νούργιος Οδυσσέας που χρησιμο-ποιεί τον Νεοπτόλεμο, να επιχειρήσει να αρπάξει τα όπλα του δύστιχου Φιλοκλήτη. Με αυτά και μόνο μ' αυτά θα κυριευθεί η Τροία! Σκηνοθέτης ο Παντελής Παπαδόπουλος (μαθητής του Καρόλου Κουν), στο ρόλο του Φιλοκλήτη ο Στέφανος Κυριακίδης και του Οδυσσέα ο Θόδωρος Γράμ-ψας. Εντυπωσιακός στο ρόλο του έμ-πορου ο γνωστός στο Γρεβενάτικο κοινό Μιχάλης Μπιζός. Ευχόμαστε καλή συνέχεια στην Π.Σ.Ε. να πραγματοποιεί κάθε χρό-νο τέτοιας ποιότητας εκδηλώσεις.

ΠΑΝΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΗ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Με σκοπό τα χρήματα που συγκεντρώθηκαν, να δια-τεθούν για την αποπεράτωση του μνημείου των Πεσόντων στην μάχη της Γκραμπάλας (αρχές Νοεμβρίου του 1940). Ζαγορίσιοι και φίλοι ανταπο-κρίθηκαν στο κάλεσμα της Έ-νωσης των Ζαγορισίων, μαζικά και με ενθουσιασμό. Χορέψανε και διασκεδάσανε στα «Αστέρια» της Γλυφάδας την Κυριακή το μεσημέρι 16 Δεκεμβρίου με το πρόγραμμα του κέντρου και το κλαρίνο του Καψάλη. Η εκδήλωση ή-ταν πετυχημένη. Παραβρέθη-καν προσωπικότητες του πολι-τικού κόσμου και της Ηπειρω-τικής αποδημίας.

Λαϊκές Συνελεύσεις

Τι πρέπει να γνωρίζουμε για την σύγκληση λαϊκής συνέλευσης, βάση του αρθ. 35 του Κοιν. και Δημ. Κώδ. Τα τριτοβάθμια τοπικών αρχόντων. Τοιχοκόλληση μιας λακωνικά διατυπωμένης ανακοίνωσης την τελευταία στιγμή (για να είναι εντάξει...)

«Ο Δήμαρχος μπορεί να συγκαλεί σε συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο, Λαϊκή Συνέλευση στα δημοτικά διαμερίσματα μια φορά το χρόνο ή αν χρειαστεί και περισσότερες φορές για έκτακτα και ειδικά θέματα στην οποία συζητούνται θέματα που αφορούν το Δήμο ή το Διαμέρισμα.

Σε περίπτωση άρνησης ή αδυναμίας του τοπικού συμβουλίου, ο Δήμαρχος μπορεί μόνος του να συγκαλέσει την Λαϊκή Συνέλευση. (...) Οι Λ.Σ που συγκαλούνται με πρωτοβουλία του Δημάρχου δεν αφαιρούν το δικαίωμα από τα τοπικά συμβούλια να συγκαλούν Λ.Σ οποτεδήποτε το κρίνουν αναγκαίο.»

Είναι δε η συνέλευση η συνάθροιση πολλών προσώπων για σύσκεψη και λήψη αποφάσεων.

Πολλοί τοπικοί άρχοντες, όταν το αποφασίσουν, να συγκαλέσουν Λ.Σ κυριαρχούνται από μια περιέργη αντίληψη, ότι σ' αυτές το ακροατήριο πρέπει να είναι ολιγάριθμο. Είναι φανερό ότι το υποσυνείδητο τους έχει «ψεκαστεί» από τη σκοπιμότητα που ο αυταρχικός τους χαρακτήρας γέννησε, να μην αντέχουν, αλλά κυρίως να μη θέλουν το δημοκρατικό διάλογο. Το πολυάνθρωπο ακροατήριο τους εκνευρίζει γιατί μέσα από αυτό ξεφυτρώνουν και οι «ενοχλητικοί» και τέτοιο ακροατήριο το τρέμουν! Όταν λέμε τοπικό άρχοντα, εννοούμε τον Πρόεδρο του Τοπικού Συμβουλίου που είναι συγχρόνως και δημοτικός σύμβουλος, άρα σφαιρικά μπορεί να ενημερώσει τον κόσμο για τα έργα και τις ημέρες της δημοτικής αρχής. Για να είναι εντάξει με το γράμμα του Νόμου τοιχοκολλά μια ανακοίνωση, λακω-

Σχολιάζει ο Γιώργος Δερμάνης

νικά διατυπωμένη και συνήθως αυτό το κάνει αιφνιδιαστικά και την τελευταία στιγμή.

Καθήκον του είναι:

α) Να προπαγανδίζει την Λαϊκή Συνέλευση πηγαίνοντας σπίτι το σπίτι κάνοντας προσωπική επαφή με τους κατοίκους του δημοτικού διαμερίσματος για να έχει η συνάθροιση παλμό και μαζικότητα

β) Να τοιχοκολλήσει την σχετική ανακοίνωση ικανό χρονικό διάστημα πριν την πραγματοποίηση της και σε περίοπτες θέσεις.

γ) Η θεματολογία της και το περιεχόμενο της να φαίνεται καθαρά και αναλυτικά ώστε να δώσει την δυνατότητα στους συμμετέχοντες να προετοιμαστούν.

Αν δεν εφαρμόσουν τα παραπάνω αξιώματα (αυταπόδεικτες αρχές), οι όποιες καλές προθέσεις των Τοπικών Αρχόντων θα σκορπίσουν και ποτέ οι ίδιοι δεν θα ωριμάσουν στο θερμοκήπιο της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τι προσφέρουν όμως οι Λ.Σ;

Πρώτα πρώτα προβλήματα που δεν μπόρεσαν να αντέξουν οι «πλάτες» του Τοπικού Συμβουλίου, είναι δυνατόν να λυθούν μέσα από την λαϊκή παρέμβαση, τη λαϊκή εγρήγορση. Ο διάλογος έστω και με τις αναπόφευκτες προστριβές καλλιεργεί την κριτική διάθεση μέσα από τις αντιθέσεις, δίνει προτάσεις, είναι δείγμα πολιτισμού και δημιουργεί ένα λαϊκό κίνημα για διεκδικήσεις τοπικού χαρακτήρα.

Μια πλατιά Λ.Σ συμβάλλει στο να αποβάλει ο συγχωριανός τη μοιρολατρία «...τίποτα δεν γίνεται...δεν βαριέσαι...» και τον εφησυχασμό. Τον μεταβάλλει σε ενημερωμένο, ενεργό και μαχητικό πολίτη.

Ο τοπικός άρχοντας και το τοπικό συμβούλιο κερδίζουν μέσα από αυτή την ποιοτική συνάθροιση, συγχωριανούς φιλικά διακείμενους προς αυτούς και άλλους να επανεξετάζουν την στάση τους!

Με το αέρα που μου δίνει η ιδιότητά μου ως Πρόεδρος της Αδελφότητας και με την ευκαιρία που μου παρέχεται από το θέμα που σχολιάσα θέλω να συμβάλλω στο να προφυλαχθούν άνθρωποι και θεσμοί από μια έρπουσα παραπληροφόρηση που κύρια σπλώνει πολλούς ανθρώπους που ασχολούνται με την τοπική αυτοδιοίκηση. Η παραπληροφόρηση όταν ξεκινάει για να πληξει κάποιους είναι προϊόν εμπάθειας και μίσους.

Κύρια υπάρχουν δυο ειδών δέκτες οι αφελείς και οι εμπαθείς οι οποίοι πιέζουν τον εαυτό τους να την δεχτούν όπως είναι. Όλοι πάντως την κυκλώνουν και με συνωμοτικό τρόπο την αναδεικνύουν σε κυρίαρχο γεγονός θέλοντας και μη.

Ο υποφαινόμενος έγινε δέκτης τέτοιας παραπληροφόρησης το καλοκαίρι του 2000. Συγκεκριμένο έργο που ξεκίνησε στο χωριό ξεκίνησε λέει επιλεκτικά από κάπου για να εξυπηρετήσει κάποιον. Το τρελό στην υπόθεση είναι ότι το κόστος ενός μικρού τμήματος του έργου το ανέβαζαν σε κάτι εξωφρενικά νούμερα. Έψαξα, ρώτησα, έμαθα από υπεύθυνες πηγές ότι:

α) Είναι λογικό ένα έργο να ξεκινά από ένα σημείο βατότητας.

β) Ένα μέρος της χρηματοδότησης να μεταφέρεται σε άλλο τμήμα, ξέχωρα από αυτό, επειδή ωρίμασε και λύθηκε κάποια διαφορά με κάποιο συγχωριανό που δεν επέτρεπε να εκτελεστεί ολοκληρωμένο έργο σε κεντρικό σημείο του χωριού, στη βιτρίνα του.

γ) Τα χρήματα που υποτίθεται ότι ξοδεύτηκαν ήταν πολύ λιγότερα και έμεινε και για άλλες εργασίες διαθέσιμο χρηματικό υπόλοιπο!

Μη βιαστείτε να με κατηγορήσετε ότι είχα επιλεκτική πληροφόρηση. Όχι. Είχα από ευρύ φάσμα συγχωριανών.

Να λοιπόν γιατί επιμένουμε στις μαζικές, πλατιές, ανοιχτές Λαϊκές Συνελεύσεις. Σε μια Λ.Σ το συγκεκριμένο θέμα κάποιος θα το εκσφενδόνιζε. Αυτός που λίγο πριν το κύκλωνε θα έδινε την ευκαιρία οι θιγόμενοι να απαντήσουν με επιχειρήματα και να διώξουν το βάρος από πάνω τους.

ΕΠΙΜΥΘΙΟ: Επιδιώξε τις πολυάνθρωπες συναθροίσεις, για να έχεις τους συγχωριανούς σε εγρήγορση για να λύνετε όλοι μαζί τα προβλήματα και να περιφρουρηθούν υπολήψεις και θεσμοί. Διαφορετικά...

ΤΙ ΤΡΩΜΕ ΜΩΡΕ!

του Γ. Κεφαλού

Μια το κοτόπουλο, μια οι τρελές αγελάδες, μία ο αφθώδης πυρετός των αιγοπροβάτων άντε να βρεις κότα αλανιάρα και γιδοπρόβατο κοπαδιάρικο παραπέρα από το χωριό...

Τώρα έσκασε η μπόμπα των μεταλλαγμένων τροφίμων στα φυτά. Ντομάτες, σόγια, έφτασαν μέχρι τα δημητριακά να τα βομβαρδίζουν οι «επιστήμονες (μη... την επιστήμη τους) με ραδιενεργά ισότοπα!

ΕΛΕΟΣ! Τι τρώμε (και τι θα τρώμε) μωρέ!

Πατριώτες φυλάξτε τα σπόρια. Πατάτες, φασόλια, λαχανικά, ξανστήστε τα κοτετσάκια, βάλτε κανά κουνέλι....

Ακούσαμε λέει και τα ζυμαρικά είναι ύποπτα λόγω του μετα-

λαγμένου σταριού.

Μου φαίνεται θα ξανασπείρουμε στάρια και βρίζα τα Παντεμάρια και τα Παλιοχώρια.

Εχω ένα χωραφάκι εκεί στον Αγιοθανάση, λέω να το σπείρω στάρι και στον Μπασαρά βρίζα μπας και φάω ψωμάκι χωρίς να πηγαίνει η ψυχή μου στην Τσουκαρόσια σε κάθε μπουκιά που δαγκώνω.

Βασίλη, ετοίμασε το νερόμυλο να δούμε αλευράκι του θεού με το σιμιγδάλι τού, με το πιτουράκι του, να φάμε μπλέτσα με «αγνό» αγνότατο.

Επιστροφή στις ρίζες, πατριώτες, γενικώς.

Στις ρίζες, τους βολβούς, τα ραδιοβλάσταρα και τις κολοκυθοκορφάδες πριν λαλήσουμε ολότελα και πιάσουμε τον αρκουδιάρικο!

Σοφά Λόγια...

Σαν έχεις φτερά φυλάξου από αυτούς που έχουν μονάχα νύχια...

Τα λόγια και οι σφαίρες έχουν κάτι κοινό, δεν γυρίζουν πίσω και πληγώνουν, ιδίως τα λόγια...

Όταν παίρνεις γεμίζουν τα χέρια σου.

Όταν δίνεις γεμίζει η καρδιά σου.

Όταν κάνεις και τα δυο αρμονικά, γεμίζει η ζωή σου...

Τα ελαττώματα μοιάζουν με τους προβολείς των αυτοκινήτων, ενοχλούν μόνο των άλλων...

Η αλαζονεία είναι σαν τα ξυλοπόδαρα, σε δείχνουν ψηλό αλλά δεν σε κάνουν μεγάλο...

Πολλές φορές στη ζωή δε μπορούμε ν' αντέξουμε την αλήθεια και την ομορφιά, θαμπώνουν...

(ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΕΦΑΛΟΣ)

ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ

LASSY Γ. ΓΕΝΤΕΚΟΣ

ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙΟΥ ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΗ ΚΑΡΤΑ LASSY

ΔΩΡΟ 10%

ΣΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ

ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ
ΣΤΙΣ ΕΚΠΩΣΕΙΣ
ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ
ΕΚΠΤ.ΚΑΡΤΕΣ

1. ΕΔΡΑ: Λ.ΙΩΝΙΑΣ 105- ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 60
ΣΤ. ΗΛ. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ, 20ο ΛΥΚΕΙΟ
ΤΗΛ. 010 83 23 249 (ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΣ)

2. LASSY Μ. ΑΣΙΑΣ & ΑΛΑΤΣΑΤΩΝ 26
ΣΤ. ΗΛ. Ν.ΙΩΝΙΑΣ- ΤΗΛ. 010 27 14 993

Καλώς ήρθε το Ευρώ!

Το ευρώ από 1-1-2002 έχει μπει στη ζωή μας. Η δραχμή αποτελεί υποδιαίρεση του ευρώ. 7 χαρτονομίσματα λοιπόν του ευρώ στα πέντε δάχτυλα μας των 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500. Τα ψιλά στα άλλα πέντε δάχτυλα, 8 κέρματα 1 λεπτού, 2, 5, 10, 20, 50 λεπτών, 1 και 2 ευρώ. ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΗ ισοτιμία ευρώ/ δραχμής είναι 1 ευρώ=340,75 δρχ.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ

1. Στα χαρτονομίσματα και οι δύο όψεις είναι κοινές σε όλες τις χώρες που συμμετέχουν στην ζώνη του ευρώ.
2. Στα κέρματα η μία όψη είναι κοινή ενώ η άλλη περιλαμβάνει θέματα που σχετίζονται με την εθνική ταυτότητα της κάθε χώρας.
3. Οι ισοτιμίες έχουν ως εξής:

1 λεπτό	=	3δρχ	5 ευρώ	=	1704δρχ
2 λεπτά	=	7δρχ	10 ευρώ	=	3408 δρχ
5 λεπτά	=	17δρχ	20 ευρώ	=	6815 δρχ
10 λεπτά	=	34δρχ	50 ευρώ	=	17038 δρχ
20 λεπτά	=	68δρχ	100 ευρώ	=	34075 δρχ
50 λεπτά	=	17δρχ	200 ευρώ	=	68150 δρχ
1 ευρώ	=	341δρχ	500 ευρώ	=	170375 δρχ
2 ευρώ	=	682δρχ			

Όμως στις 28-2-2002 ξεχάστε τη δραχμή!

ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

1944: Χαρτονόμισμα δρχ 100 δις. Φέρει την υπογραφή του Ξενοφώντα Ζολώτα. Η εικόνα της καταστροφής του Ελληνικού νομίσματος και της οικονομίας αποδίδεται γλαφυρά στα νομίσματα του 1944. Απόχρωση ανοιχτό καφέ.

1950: Το τελευταίο χαρτονόμισμα των 5000 δρχ. Μεσολάβησαν 34 χρόνια για να εμφανιστεί πάλι χαρτονόμισμα ίδιας αξίας (το 1984). Απόχρωση προς το σκούρο καφέ.

1955: Το χαρτονόμισμα των 100 δρχ. Φέρει την υπογραφή του Ξενοφώντα Ζολώτα. Κυκλοφόρησε σε πολλές παραλλαγές για να γίνει τελικά κέρμα. Απόχρωση προς το κεραμιδί.

1956: Χαρτονόμισμα 1000 δρχ, χαρτονόμισμα -μισθός! (Δεν το έπιασα ποτέ στο χέρι μου...). Όμορφο χαρτονόμισμα με την υπογραφή του Ξενοφώντα Ζολώτα που απεικονίζει τον Μέγα Αλέξανδρο. Απόχρωση καφέ. Για την ιστορία : Ο Ξενοφώντας Ζολώτας κυριαρχεί σαν Διοικητής της Τραπέζης Ελλάδος (με μικρά διαλείμματα μέχρι το 1981), 37 ολόκληρα χρόνια! Σήμερα είναι 97 ετών!

Μας Συνέδραμαν

1 Παγουλάτος Σπύρος	Αθήνα	5000 δρχ.	6 Τόδουλος Γιάννης	Αθήνα	10000 δρχ.
2 Κατσίκης Λάκης	Αθήνα	20000 δρχ.	7 Φάφας Μήτσος	Θεσ/νίκη	10000 δρχ.
3 Καραβράνου Μαρίκα	Γιάννενα	10000 δρχ.	8 Νούτση Ευγενία	Θεσ/νίκη	10000 δρχ.
4 Χριστόδουλος Δελγιάννης	Δελβινάκι	10000 δρχ.	9 Παπαδημητρίου Παγώνα	Θεσ/νίκη	10000 δρχ.
5 Σπύρου Βασίλης	Μηλιωτάδες	5000 δρχ.	10 Παπαδημητρίου Δημήτρης	Θεσ/νίκη	10000 δρχ.

Σας ευχαριστούμε για την, προς την εφημερίδα μας, οικονομική σας στήριξη

ARMY STORE ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΝΑΝΝΟΣ

ΕΙΔΗ ΣΤΡΑΤΟΥ - ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ - ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ
ΠΗΛΗΚΙΑ - ΣΗΜΑΤΑ - ΕΜΒΛΗΜΑΤΑ
Όλων των Σωμάτων
ΖΩΝΕΣ - ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ - ΘΗΚΕΣ ΟΠΛΩΝ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ 162 ΤΗΛ. 79005 • ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ 143 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΟΠΤΙΚΩΝ "ΜΑΛΑΜΗ"

Αμερικής 14-Σύνταγμα
Τηλ.010-3619390 • FAX.
010-3601101

Για τις Άγιες ημέρες των Χριστουγέννων και τον ερχομό του Νέου Χρόνου (2002) ευχόμαστε χρόνια καλά, ειρηνικά και ευλογημένα. Θεωρούμε υποχρέωση να ευχαριστήσουμε εσάς τους αγαπητούς συγχωριανούς για την αγάπη και την εμπιστοσύνη που έχετε δείξει σε εμάς όλα αυτά τα χρόνια. Από φέτος με νέες δυνάμεις και με την συμβολή μιας νέας επιστήμονος, της ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΛΑΜΗ (οπτικού-οπτομέτρη) θα προσπαθήσουμε να σας προσφέρουμε ακόμα καλύτερες υπηρεσίες και πάντα με γνώμονα την πατριωτική και συγγενική σχέση. Χαρά μας είναι, να σας βλέπουμε στο κατάστημά μας για να λύσουμε μαζί κάθε πρόβλημα που αφορά την όραση σας. Με πατριωτική αγάπη και ευχές από όλους για μια ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ!